

Ljerka Albus (1953. – 2023.)

Draga kolegica Lela, etnologinja i muzejska djelatnica Ljerka Albus r. Gračak (Osijek, 17. ožujka 1953.), preminula je 15. svibnja 2023. godine u 71. godini života nakon kratke i teške bolesti. Diplomirala je 1976. godine etnologiju i arheologiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Od 1983. godine je radila u Gradskom muzeju u Varaždinu u svojstvu voditeljice zbirke Etnografskog odjela, bila je članica Upravnog vijeća Muzeja, a u nekoliko mandata (1990. – 2004.) i zamjenica tadašnje ravnateljice Ljerke Šimunić. Zvanje muzejske savjetnice stekla je 2009. godine, a 2018. godine je umirovljena.

Lela se bavila istraživanjima materijalne i nematerijalne baštine varaždinskog kraja (običajima vezanima uz jurjevsko i božićno razdoblje, tradicijskim obrtima i rukotvorstvom, narodnim nošnjama, tekstilnim rukotvorstvom, čipkarstvom lepoglavskog kraja). Kao rođena Osječanka i štokavka, poseban interes u svojim etnološkim istraživanjima pokazala je za dijalektalne govorne raznolikosti šireg varaždinskog područja. Realizirala je brojne autorske izložbe s popratnim katalozima (*Vezovi i ornamentika varaždinskog kraja*, 1984.; *Pčela i tradicionalno pčelarenje na varaždinskom području*, 1985.; *Narodno posuđe*, 1986.; *Tradicijski obrti i rukotvorstvo*, 1987.; *Obrti koji nestaju*, 2000.; *Sakralna zbirka Etnografskog odjela Gradskog muzeja Varaždin*, 2000.; *Svim na zemlji mir i veselje*, 2001.; *Narodna nošnja vidovečkog kraja*, 2008.; *Batekom i dedekom do špice*, 2009.). Uspješno je surađivala s kolegama i kolegicama kustosima matičnog muzeja i Muzejskog društva sjeverozapadne Hrvatske na istraživanjima i realizaciji sveobuhvatnih tematskih izložbi (*Kulturna blaga Varaždina*, 1987.; *Lepoglavska čipka iz ostavštine Danice Brössler*, 1994.; *Akvizicije GMV-a; Tradicijsko oblikovanje i ukrašavanje drva*, 1987.; *Spasimo kulturnu baštinu*, 2003. i 2004.; *Vjera, ufanje i ljubav*, 2013.). Jedna od značajnijih koautorskih izložbi u kojima je surađivala *Kunstschätze aus Varaždin* (Kulturna blaga Varaždina) bila je predstavljena u austrijskim gradovima Fürstenfeldu i Bad Radkersburgu 1986. godine, a izložba *Lepoglavska čipka* u Slovačkoj (Košice, 1995.) i Njemačkoj (Ravensburg, 2003.). Bavila se i pisala o problemima muzejske djelatnosti. Ljerka Albus je rezultate istraživanja objavljivala u stručnim publikacijama (*Radovi Zavoda za znanstveni rad Varaždin*; *Muzejski vjesnik*, 1989., 1990., 1991., 1993., *Godišnjak GMV-a*, *Radovi Hrvatskog društva folklorista*, 1998.; *Ivanečka škrinjica*, 2007. i 2008.; *Lepoglavski zbornik*, 1997. i 1998.), a kratkim tekstovima obogaćivala je *Varaždinski muzealac*. Bila je članica uredništva *Muzejskog vjesnika*, glasila Muzejskog društva sjeverozapadne Hrvatske (1988.).

Ljerka je zaslužna i za stručnu obradu i prezentaciju Zavičajne zbirke u Ludbregu. Nekoliko ratnih godina Domovinskog rata u podrumu zgrade ludbreškog Učilišta obrađivala je davno, još 1950-ih i 1960-ih godina, prikupljenu etnološku građu. Shvaćajući vrijednost skupljenih predmeta sudjelovala je u stvaranju stalnog postava izrađivši koncept i idejno rješenje kataloga postava "Zavičajna zbirka" (1997.). O stvaranju te zbirke objavila je stručni rad u *Radovima Hrvatskog društva folklorista* (1998.) te je na taj način predstavila stručnoj muzejskoj zajednici. Njezin je rad bio jedna od podloga za stvaranje Muzeja grada Ludbrega (2021.).

U Gradskom muzeju u Varaždinu naslijedila je veliku etnološku zbirku kojoj je nastojala dati stručni oblik radeći na već skupljenoj građi uz stalno prikupljanje nove. Unatoč svim njezinim naporima i nadama nije joj bila pružena prilika da oblikuje stalni postav zbirke Etnografskog odjela, prema njezinoj viziji u idealnom objektu nekadašnje žitnice grofova Celjskih u sklopu Starog grada, njezina Gradskog muzeja Varaždin.

Lela je bila draga i skromna osoba, profinjena odgoja i lijepih manira. Vesele naravi, dobroćudna i nikad u sukobu s drugima, a na svom radnom mjestu vrijedna i odgovorna. Takvom ćemo je i pamtiti u muzejskim i kulturnim krugovima sjeverozapadne Hrvatske.

Venija Bobnjarić-Vučković